

Silver MONICA studien

Vi lever längre tack vare bättre socioekonomi och modern sjukvård. Men detta innebär också att antalet äldre med funktionsnedsättning (både fysisk och mental förmåga) och sjukdom har ökat. Riskfaktorerna hos mycket gamla människor skiljer sig jämfört dem i medelåldern och mer forskning behövs för att undersöka vilka medicinska och socioekonomiska faktorer i medelåldern som påverkar utveckling av till exempel demenssjukdom i hög ålder.

Forskarteamen bakom norra Sveriges MONICA-studien (MONItoring of Trends and Determinants of Cardiovascular Disease) och GERDA-studien (GERontological Regional Database) träffades för ett antal år sedan och utvecklade Silver-MONICA studien. Inom MONICA har sju befolkningsbaserade undersökningar genomförts under perioden 1986 till 2014, och huvudsyftet har varit att följa trender i utveckling av kardiovaskulär sjukdom och dess riskfaktorer. GERDA-studien är också en longitudinell befolkningsbaserad studie i norra Sverige men innefattar hembesök hos ett representativt urval av mycket gamla människor och innehåller omfattande bedömningar. Kriterierna för deltagande i Silver-MONICA är att man varit med i minst två MONICA-undersökningar före år 2000 och att man nu är 80 år eller äldre och är hemmahörande i Norrbottens och Västerbottens län. Tiden mellan MONICA undersökning och uppföljning i Silver-MONICA kan således variera mellan ca 17 och 30 år.

Det övergripande syftet med Silver-MONICA är att analysera vilken betydelse socioekonomiska och kardiovaskulära riskfaktorer i medelåldern och senare kardiovaskulära händelser har för ett aktivt liv i mycket hög ålder (≥ 80 år). Det specifika syftet med denna ansökan är att studera om kardiovaskulära riskfaktorer såsom självrapporterad fysisk aktivitet och förändring i fysisk aktivitet i medelåldern kan förutsäga incidensen av demenssjukdom och global kognitiv funktion vid 80 år och äldre. Inklusion av deltagare i Silver-MONICA avslutades december 2019 och vi har totalt besökt och testat ca 500 personer i sina hem. Data på deltagares diagnoser inkl demenssjukdom har nu validerats av två erfarna geriatriker. En databas är under konstruktion för att vi sedan ska kunna genomföra analyser och skriva manuskript.

Identifiering och förebyggande av riskfaktorer i medelåldern kan vara en ny och nödvändig strategi för att möta den växande sjukdomsburden av demens och depression hos mycket gamla individer. Med Silver MONICA studien hoppas vi kunna få bättre förståelse för hur riskfaktorer i medelåldern påverkar de äldre och dessa resultat skulle kunna användas för att utforma förebyggande åtgärder.